

نگاه

مابازای سیاست برجامی اروپا مشخص است؟

ابوالقاسم دلفی
سفير پيشين ايران در فرانسه

● اولین نشست کمیسیون مشترک برجام در سطح مدیران سیاسی اعضای حاضر در برجام، پس از آغاز پروسه اقدامات اروپایی‌ها علیه ایران چهارشنبه پیش در وین برگزار شد.وزارت خارجه سه کشور آلمان، بریتانیا و فرانسه در ۲۴ دی‌ماه گذشته اعلام کردند که مایل هستند مکانیسم حل اختلافات را بر اساس ماده ۳۶ برجام به اجرا در آورند. جمهوری اسلامی ایران به‌شدت با این اقدام اروپایی‌ها مخالفت کرد. درحالی‌که آمریکایی‌ها از اینکه اروپایی‌ها اقدامات بیشتری را مدنظر ندارند، ابراز تأسف کردند. اگرچه اروپایی‌ها در عکس‌العمل نسبت به مواضع ایران و آمریکا در قبال توسل آنها به ماده ۳۶ برجام اظهار می‌کردند که انتظار ندارند با استفاده از ماده ۳۶ برجام به حربه شورای امنیت و بازگشت تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران متوسل شوند، اما فرضیه بهره‌گیری از آن در آینده را نیز رد نکردند. هم‌زمان با برگزاری نشست کمیسیون مشترک برجام در وین، در نیویورک نیز شورای امنیت سازمان ملل طی بیانیه‌ای تعهد خود را برای اجرای NPT و خلع سلاح هسته‌ای در جهان ابراز کرد. این نشست که به ابتکار آلمان برپا شده بود، مقدمه کنفرانس بررسی NPT بود که هر پنج سال یک‌بار برگزار می‌شود و نشست بعدی آن در اردیبهشت‌ماه آینده خواهد بود.

بر اساس بیانیه شورای امنیت، NPT سنگ بنای رژیم عدم اشاعه هسته‌ای و مبنای ادامه خلع‌سلاح هسته‌ای و استفاده صلح‌آمیز انرژی هسته‌ای بوده و شورا خواستار اجرای کامل و الحاق جهانی به آن است. همچنین هایکو ماس، وزیر خارجه آلمان، در این جلسه ابراز داشته که با وجود همه دستاوردها، NPT با خطرات جدی روبه‌رو بوده و خلع‌سلاح هسته‌ای در شرف نابودی است.

در پی سفر جوسپ بوررل، نماینده عالی سیاست خارجی اتحادیه اروپایی و وزرای خارجه هلند و اتریش در هفته‌های اخیر به تهران و راه‌انداختن جلسه کمیسیون مشترک در وین، به نظر می‌رسد اروپایی‌ها سرانتهایی برای خود در نقطه‌ای رسیده‌اند که جدا از آمریکا می‌باید با ایران مذاکره کنند. بعد از شهادت سیمهد سلیمانی توسط آمریکا، اکثر کارشناسان تحولات منطقه‌ای، بر جنبه‌های منطقه‌ای پرونده ایران و آمریکا و خطر جنگ ناشی از آن متمرکز شده‌اند. جمهوری اسلامی ایران از اردیبهشت‌ماه گذشته و به دلیل عدم حضور آمریکا در برجام و اینکه اروپایی‌ها بازگشت مجدد تحریم‌های آمریکا را جبران نکردند، اقداماتی در چارچوب کم‌کردن تعهداتش در برجام انجام داده که مشخصا ذخیره اورانیوم غنی‌شده افزایش و عبور از مرز ۳۰۰ کیلوگرم تعیین‌شده در برجام را یادآوری کرده است.

اگرچه جمهوری اسلامی ایران بر اساس یک منطق حقوقی از توسل به مکانیسم حل اختلافات امتناع می‌کند، ولی مانع از برگزاری نیز نشده و جلسه وین تشکیل شد. اروپایی‌ها معتقدند که در چارچوب مکانیسم حل اختلاف، فضایی به وجود می‌آید که همه طرف‌ها می‌توانند نگرانی‌های خود را ابراز کنند. هدف آنها علی‌الاصول بازگشت ایران به تعهداتش که جدا از بازگشت‌پذیر هم بوده، است و نوعی اطمینان خاطر دارند که تجاوزات ایران در برجام «محدود» باشد.

در روند اجرای ماده ۳۶ برجام، مراحل و دوره‌های مختلفی در نظر گرفته شده که ماه‌ها زمان می‌برد و اعضای باقی‌مانده در برجام امکان برگزاری جلسات مختلفی در سطوح متفاوت دارند و سررسید اقدامات را نیز می‌توانند به عقب بیندازند.

به نظر می‌رسد اروپایی‌ها با توسل به مکانیسم مورد بحث و راهبردی‌شان قصد دستیابی به پیشرفت‌های «تماشایی» داشته باشند و انجام مذاکرات چندجانبه در سطوح مختلف و در چارچوب برجام، مانعی برای حل مشکل هسته‌ای با به‌کارگیری مجدد طرح میانجیگری در سطح بالا، تا قبل یا بعد از انتخابات ریاست جمهوری آمریکا نیز نخواهد بود. بنابراین اهداف چندگانه‌ای را دنبال می‌کند. مهم‌ترین و اساسی‌ترین نکته در این میان هم انجام بازرسی‌های مرتب و بی‌وقفه بازرسان آژانس از تأسیسات و سیاست‌های مجاز و تداوم شفافیت هسته‌ای برای این مرجع مورد وثوق بین‌المللی است.

نکته پایانی اینکه در اجرای سناریوی چندوجهی مورد اشاره احتمالا مشکلاتی نیز وجود دارد که معلوم نیست چین و روسیه و با فاصله‌ای جوسپ بوررل، نماینده سیاست خارجی اتحادیه اروپایی، حاضر باشند تمام‌وکمال با آن همراهی کنند، ضمن آنکه طی ماه‌های آتی تا زمان انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا برجام مصنوعی چگونه اجرا می‌شود.

با تصور این فرض و بهایی که نگرانی اروپایی‌ها از ادعای بهره‌گیری از نوع جدید سانسرتیفیکوژ و کم‌شدن زمان break-out وجود دارد، آیا باید به حواشی جلسه وین به نقل از یک دیپلمات ایرانی توجه کنیم که خواستار فروش نفت برای مقابله با تحریم‌های آمریکا شده و درمقابل حفظ سطح فعلی ذخایر اورانیوم غنی‌شده را مطرح کرده است یا اینکه در پی طرح مابازای هم‌سنگ و هم‌وزن و قابل بهره‌برداری در مناقشات و تنش‌های منطقه‌ای با همسایگان و میانجیگری‌ها در سطح بالا و معتبر بین‌المللی در شان اتفاقات در حال رخ‌دادن باشیم؟

تهران- ریاض، نیازمند جدال دیپلماتیک نه نظامی

زینب اسماعیلی‌سیوری

چهارسال‌ودوماه از تعطیلی سفارت عربستان در ایران و قطع کامل رابطه ریاض با تهران می‌گذرد؛ شاید باورکردنی نباشد، اما این نقطه عطف اوج بحران‌های دو کشور بزرگ مسلمان منطقه خاورمیانه است؛ زمانی که گروهی خودسر به دنبال احساسات تهییج‌شده مردم بعد از اعدام شیخ نمر، مقابل ساختمان کنسولگری عربستان در مشهد تجمع کردند و گروه دیگری شبانه‌گاه ۱۲ دی‌ماه ۹۴، از کوچه پشتی وارد ساختمان سفارت عربستان در تهران شده و ساختمان را آتش زدند و شد آنچه نباید می‌شد، در مورد مشکوک‌بودن آتش‌سوزی، تمایل عربستان به این اتفاق، تهییج احساسات مردمی و سابقه ماجرا از فاجعه منا تا حادثه ناخوشایند فرودگاه جده، شنیده و خوانده‌اید، اما این غیرقابل کتمان است که بهانه نهایی را خودسرهای ایرانی دست حکومت عربستان دادند.اما چهار سال گذشته و هنوز راه‌حلی برای بازگشودن این کره پیدا نشده، کلاف سردرگمی که پیش‌روی ماست، دو راه بیشتر ندارد؛ یا بازکردن کره با صبر و حوصله یا پاره‌کردن کلاف. اگرچه هنوز مشخص نیست سرنوشت این کلاف سردرگم چه می‌شود، اما ناگفته پیداست که نج پاره رابطه هیچ‌گاه مثل قبل نمی‌شود و بهتر آن است که با حوصله باز شود.

چندسال می‌توان این راه را ادامه داد؟

اما آنچه اکنون از رابطه دو کشور پیش‌روی ماست این است؛ هر دو کشور اتهاماتی نسبت به همدیگر مطرح می‌کنند و بعد پاسخ‌ی به اتهامات یکدیگر می‌دهند و اتهام زده‌شده بر فهرست پیشین افزوده و ماجرا ختم می‌شود تا غائله بعدی.

اما سوال اینجاست، آیا عربستان و ایران می‌توانند این مسیر نه‌چندان مطلوب را برای زمانی طولانی ادامه دهند؟

این دو کشور هر دو مسلمان هستند. هر دو از حوزه نفوذی در منطقه خاورمیانه برخوردارند و با کشورهای خارج از منطقه نیز ارتباطاتی دارند. اکثریت مسلمان ایرانی برای اعزام به حج، اشتیاق فراوانی دارند و این دو کشور را نیازمند ارتباط با هم می‌کند. عربستان به واسطه میزبانی از بیت‌الله‌الحرام و مدینه‌النبی برای خود در جهان اسلام جایگاه خاص و قابل است، ازهمین‌رو مناسک حج و ترتیبات آن را از مسائل سیاسی جدا کرده است. با این اوصاف با توجه

به اهمیت حج برای کشوری مثل ایران می‌توان سخن دیپلمات‌های کهنه‌کار این حوزه را تکرار کرد که «حج نه نشانه است و نه نیست».

اما دو کشور بزرگ مسلمان منطقه غیر از بحث‌های ایدئولوژیک بر سر موضوع نفت و قیمت آن نیازمند همکاری و اتحاد با یکدیگر هستند، در غیر این صورت آنها در حفظ منابع مالی خود با مشکل جدی مواجه می‌شوند.

بی‌میلی به پیام تمایل برای گفت‌وگو

چرا با اینکه رئیس‌جمهور و وزیر خارجه ایران بارها ابراز تمایل کرده‌اند که حاضر به مذاکره با عربستان و رفع کدورت هستند، پالس مثبتی از سوی عربستان شنیده نمی‌شود؟

آیا آنها تصور می‌کنند که این پیام تنها یک ابراز علاقه‌مندی سیاسی است و بار اجرایی ندارد؟ یا نفع خود را در کشدارکردن این وضعیت می‌دانند.

ریاض شرایط منطقه را به درست یا غلط این‌گونه تبیین کرده که وضعیت ایران مناسب نیست. تحریم‌ها توان این کشور را کم کرده و رابطه دیپلماتیکش نیز با کشورهای فرامنطقه‌ای چندان مطلوب به نظر نمی‌رسد. طبیعتا اندک رابطه مطلوب تهران با هر پایتخت اروپایی با آسبایی نیز به مدد اهرم‌های عربی از قبیل پول، قرارداد خرید تسلیحات و ... می‌تواند دستخوش تغییر شود.عربستان رانده‌شده از دولت اوباما در سال‌های اخیر، حالا نیازمند خرید و جاجت از آمریکای ترامپ است؛ چه با میزبانی از او در اولین سفر خارجی و چه با «گاوشیرده خوانده‌شدن» بعد از

دیپلماسی

قرارداد هفتت خرید سلاح از آمریکا.

به زعم خاندان سلطنتی عربستان، اکنون و به وقت تحریم ایران، زمانش هست که بیشترین تلاش برای بهبودی رابطه با واشگتن انجام شود، این رقابت دیرپا حتی در دوران حکومت پهلوی هم وجود داشت.

نفوذ یا دخالت، مسئله این است؟

اما اینها تنها عامل نیست، آنچه آنها نقش مداخله‌گرایانه ایران در منطقه می‌خوانند و آنچه تهران، حوزه نفوذ می‌خواند، اصلی‌ترین مسئله تنش عربستان و ایران است.

عربستان نمی‌تواند نقش و رابطه ایران در یمین و رفاقتش با حوثی‌ها را بپذیرد، آن‌هم وقتی یمین به‌عنوان همسایه جنوبی روزگاری جزّ خاک شبه‌جزیره عربستان بوده است.برای عربستان حضور و نقش ایران در سوریه و رابطه‌اش با بشار اسد قابل فهم نیست، ازهمین‌رو بدون ایفای نقش مثبت به تجهیز داعش و سلفی‌گری می‌پردازد.از همین دست مثال‌ها بسیار است، وقتی ایران در عراق می‌تواند بر انتخاب و چپنش دولت تأثیر بگذارد یا در لبنان با قوی‌ترین گروه نظامی آن کشور ارتباط و هم‌پیمانی دارد، بدیهی است که ریاض لب به لب همسایگی خود چنین سطح نفوذی را نمی‌تواند هضم کند، زیرا حضور نظامی باشد یا مستشاری، آن هم در مواجهه با عربستانی که نخست‌وزیر لبنان را در میهمانی جسی می‌کند، در کشورای دیگر مسلمان جایگاه برادر بزرگ‌بودن خود را کم‌کم از دست داده، ولی هنوز در تقلاي بازسازی آن نقش است.

در جدیدترین اتفاق می‌توان به‌عنوان‌نمونه، راه‌اندادن وزیر بهداشت قطر برای جلسه مقابله با کرونا در کشورهای عربی را مثال زد؛ یعنی سطح باری این‌قدر نازل شده است.

حوادثی مثل حمله به آرامکو، تجاوز به نفت‌کش‌ها و تابستان داغی که منطقه، به‌ویژه تنگه هرمز به خود دید، رابطه دو کشور را بیش از پیش تخریب کرده است. اما این نزاع کلامی و سیاسی تا به کجا می‌تواند ادامه پیدا کند؟ برای پنج سال، یک دهه؟ از این نزاع چه کسانی نفع می‌برند و چه کسانی متضرر می‌شوند. بدون شک منطقه خلیج فارس و مردمان آن متضررترین افراد این نزاع دیپلماتیک است.

آنچه ناگفته پیداست، نیاز دو کشور به یک مذاکره رودرو است. کار آن دو با میانجی به پیش نمی‌رود، زیرا هیچ‌یک از دو پایتخت، چنین نقشی به هیچ کشور سومی نداده‌اند.

مرجع گفت‌وگو باید آغاز شود

تهران و ریاض نیازمند مواجه‌شدن هستند؛ مواجهه دیپلماتیک؛ مواجهه‌ای که در آن بر سر هر اتهامی که به یکدیگر می‌زنند به گفت‌گو بپردازند. درحالی‌که عربستان معتقد است ایران دست به ارسال سلاح زده، ایران معتقد است عربستان تروریسم ارسال می‌کند. درحالی‌که عربستان معتقد است ایران به یمنی‌ها سلاح داده تا آرامکو و فرودگاه ریاض هدف قرار گیرند، تهران معتقد است جده خود به چنین توانی دست یافته است. درحالی‌که ایران و عربستان بر سر قطر و رابطه با این کشور به جدالی نه‌چندان خوشایند پرداخته‌اند، باید پذیرند که تاریخ و جغرافیای کشورها قابل تغییر و جابه‌جاکردن نیست.در جهان فعلی همه کشورها ناگزیر از استفاده از توان دیپلماسی هستند؛ توان گفت‌وگو بر سر مسائل مفهومی که به‌جای موضوع توافق به موضوع جدال تبدیل شده است. بهتر آن است که دو کشور ابتدا بپذیرند که بحرانی در رابطه آنهاست. بحران موجود به ضرر هر دو آنها و دیگران است.

در گام‌های بعدی از مربع گفت‌وگو باید بحران فی‌مابین را تحلیل کرده و به علت آن بپردازند.ایران و عربستان باید بدانند که گفت‌وگو تنها برای پیشبرد امور نیست، بلکه برای رفع سوتفاهمات بین دو کشور هم هست؛ سوتفاهماتی که نه‌تنها در سال‌های اخیر، بلکه در چند دهه اخیر مانع همکاری دو کشور و ایجاد یک انتقال اقتصادی، سیاسی و اجتماعی در منطقه خاورمیانه شده است. ایران و عربستان نیازمند یک جدال جدی و پرمفهوم و زمان‌بر دیپلماتیک هستند.

کوتاه از دیپلماسی

وزارت خارجه اتریش اعلام کرد

نتیجه آزمایش کرونای هیئت اتریشی بازگشته از ایران، منفی اعلام شد

● ایسنا: آزمایش کرونای هیئت اتریشی و خبرنگار همراه‌شان که هفته گذشته در سفری دیپلماتیک به ایران آمده بودند، منفی اعلام شده است. به گزارش کوریر نیوز، وزارت امور خارجه اتریش اعلام کرد جواب آزمایش الکساندر شالنبِرگ، وزیر خارجه و دیگر اعضای هیئت اتریشی که هفته گذشته به ایران سفر کرده بودند، پس از انجام‌شدن آزمایش‌هایی در روزهای سه‌شنبه و چهارشنبه برای احتمال ابتلا به کروناویروس، منفی اعلام شده است. آزمایش‌های خبرنگاری هم که همراه این هیئت اتریشی بود، منفی اعلام شده است. روز گذشته شایعه‌هایی در فضای مجازی مبنی بر اینکه یکی از اعضای هیئت اتریشی که به ایران سفر کرده بودند، به کرونا مبتلا و در بیمارستان بستری شده است، منتشر شده بود.

بیانیه وزارت خارجه ایران درباره تحولات جاری در ادلب

● ایسنا: وزارت امور خارجه جمهوری اسلامی ایران درباره تحولات جاری در ادلب بیانیه‌ای صادر کرد. در این بیانیه آمده است: جمهوری اسلامی ایران از نزدیک و با حساسیت در حال رصد و پیگیری تحولات میدانی و پیامدهای منطقه‌ای جاری در ادلب بوده و بر ضرورت مدیریت فضای متشنج موجود و آرام‌سازی آن در اسرع وقت تأکید دارد. جمهوری اسلامی ایران با توجه به تصمیم قبلی سران روند آستانه مبنی بر برگزاری این نشست در کشورمان، بر تداوم تلاش‌های خود در جهت برگزاری آن در شرایط حساس کنونی تأکید دارد و معتقد است این نشست می‌تواند در تداوم توافقات پیشین این روند، مبنی بر مبارزه با تروریسم، اجتناب از هرگونه آسیب به غیرنظامیان و حل‌وفصل سیاسی اختلافات، گام مؤثری بردارد. جمهوری اسلامی ایران با محکوم‌سازی اقدامات طرف‌های ثالث برای خدشه‌دارکردن این روند، خصوصاً ایالات متحده آمریکا که به صورت غیرمسئولانه‌ای همواره دنبال بروز تنش در منطقه بوده و هدف از حضور خود در سوریه را نیز غارت منابع نفتی این کشور اعلام کرده است، با شرکای خود در روند آستانه کماکان در تماس نزدیک بوده و تلاش خود برای پایان‌دادن شرایط ملتهب موجود را ادامه خواهد داد.

به جوانی برمی‌گردید

ایران‌نوو
کلینیک ایران نوین
irannovinclinic.com

ما شما را به جوانی برمی‌گردانیم

از تاریخ ۱ دی تا ۱۵ فروردین ۱۳۹۹

کاشت مو و ابرو

تاریخ قرعه کشی ۲۰ فروردین ۱۳۹۹

۵ ۵ ۱ ۲ ۲ ۲ ۲

ادامه پیامدهای کرونا

از بسته‌شدن مرزها تا لغو روادید

شرق: کرونا همچنان در مرزهای ایران ددرسازای می‌کند؛ با با عبور از مرز یا با بستن آن. بیماری نگران‌کننده‌ای که حالا بسیاری از کشورهای جهان را درگیر کرده است، باعث بسته‌شدن مرزها، لغو

سفرهای هوایی و دریایی و زمینی با ایران و حتی لغو روادید صادرشده نیز شد. نگرانی‌ها درباره انتقال بیماری از ایران به کشورهای دیگر بعد از این بیشتر شده که در چندین کشور، اولین نمونه‌های ابتلا به کرونا از سفر ایران آمده بودند. اعلام بیماری معاون وزیر بهداشت نیز ظاهرا تصویر عمومی از وضعیت کرونا در ایران را بدتر کرده است. تصاویر پاک‌کردن عرق و سرفه‌های ایرج حریرچی پیش از اعلام رسمی بیماری‌اش در جلسات با خبرنگاران و برنامه‌های تلویزیونی، در گزارش‌های خبری مربوط به کرونا به‌عنوان نمادی از شیوع این بیماری در ایران و نیز نحوه مدیریت آن نمایش داده شده است. از طرفی فاصله زیاد درصد قربانیان ایرانی با آمارهای جهانی نیز باعث شده بسیاری نتیجه بگیرند، ایران در شناسایی مبتلایان توفیق کامل نداشته است. در ایران فوت‌شده‌های کرونایی ۱۴ درصد آمار رسمی مبتلایان را شکل می‌دهند، درحالی‌که این آمار در هوئی چین، مرکز پیدایش این بیماری، دو درصد بوده است. سازمان بهداشت جهانی نیز سرعت شیوع بیماری در ایران، کره جنوبی و ایتالیا را نگران‌کننده توصیف کرد.

ماجرای لغو پروازها وسفرهای امارات

آخر هفته گذشته، امارات متحده عربی تمام پروازها و نیز نقل‌وانتقالات دریایی بین خود و ایران را لغو اعلام کرد. بعد از اعلام این خبر، وزارت خارجه ایران قول پیگیری داد تا ایرانیانی را که هنوز در امارات هستند، به کشور برگرداند. واکنش وزارت خارجه به اقدام امارات البته با انتقاد نیز همراه بود و به کهن‌سالان و کودکانی اشاره داشت که در پی لغو سفرها سرگردان شده بودند. در نهایت کنسولگری ایران در دوحی خبر داد، مجوز چند پرواز بدون مسافر از تهران به دوحی صادر شده تا برای بازگرداندن ایرانیانی که در امارات مانده‌اند، اقدام کنند.

اعلام شمارتلفن ستاد ویژه ارتباطات کنسولی

اداره کل اطلاع‌رسانی و امور سخنگویی وزارت خارجه نیز آخر هفته گذشته شماره‌تلفنی مخصوص پیگیری وضعیت سفرها اعلام کرد. اداره کل اطلاع‌رسانی و امور سخنگویی وزارت امور خارجه با اشاره به توقف برخی پروازها از میدا و به مقصد کشورمان از سوی برخی خطوط هوایی و مشکلات به‌وجودآمده برای پاره‌ای از هم‌پهنان گران‌قدر در فرودگاه‌ها و بنادر کشورهای همسایه یا دیگر کشورها اعلام کرد در حال تلاش برای رفع مشکلات بوده است. در ادامه توضیحات وزارت خارجه در این زمینه